

Deutsch-Baltische Handelskammer
in Estland, Lettland, Litauen
Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai
Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje

Pranešimas spaudai

Lietuvoje, kaip ir kitose Baltijos valstybėse, auga susirūpinimas dėl ekonominės padėties ir verslo perspektyvų ateityje. Tai parodė naujausia Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų (AHK) atlikta verslo ir investicinės aplinkos vertinimo apklausa.

Kasmet atliekama verslo aplinkos vertinimo apklausa parodė, kad Lietuvos įmonės verslo aplinką vertina panašiai kaip ir praėjusiais metais. 61 proc. apklaustų įmonių verslo aplinką vertina gerai, 39 proc. - patenkinamai. Nei vienas respondentas situacijos nevertina blogai.

Panaši situacija išlieka ir vertinant situaciją savo ūkio šakoje. Vis tik per metus teigiamai vertinančių padėtį sumažėjo 7 procentiniais punktais.

Vertinant padėtį įmonės viduje fiksuojamas šioks toks pablogėjimas. Vis dar 61 proc. apklaustų respondentų situaciją įmonės viduje vertina gerai, tačiau praėjusiais metais tokių buvo net 80 proc.

Lyginant situaciją visų trijų Baltijos šalių kontekste, Lietuvos įmonės esamą situaciją vertina palankiausiai.

Apklausa rodo niūrias perspektyvas

Ateities perspektyvų vertinime optimistinių nuotaikų esama žymiai mažiau nei prieš metus. Jei pernai net 55 proc. respondentų tikėjo, kad ekonominė padėtis šalyje gerės, šiemet situacijos gerėjimo tikisi tik 33 proc. respondentų, t. y. net 22 procentiniais punktais mažiau. Net 60 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų mano, kad šalies ūkio situacija nesikeis.

Ūkio šakos, kurioje dirba įmonė, vertinimas yra tik šiek tiek labiau optimistinis. 37 proc. respondentų mano, kad situacija gerės. Praėjusiais metais teigiamai situaciją vertinusių buvo 45 proc., t. y. 8 proc. daugiau.

Savo įmonės ateities perspektyvų vertinime situacija išlieka optimistinė ir beveik nepakitusi nuo praėjusių metų. 53 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų mano, kad situacija įmonės atžvilgiu ateityje gerės.

Lyginant visas tris Baltijos šalis verta paminėti, kad Estijoje veikiančios įmonės ateities perspektyvas vertina atsargiau. Optimistinių nuotaikų mažėjimas fiksuojamas visame Vidurio ir Rytų Europos regione.

Jei lygintume su pernai metais, šiemet Lietuvos įmonės atsargiau vertina apyvartos augimą. Nors manančių, kad įmonė ir šiemet fiksuos apyvartos augimą sumažėjo 10 procentinių punktų, taip manančių respondentų skaičius išlieka aukštas, net 65 proc. Lyginant su praėjusiais metais, respondentų, besitikinčių eksporto augimo, skaičius sumažėjo 13 procentinių punktų.

Teisinės aplinkos vertinimas prastėja

The German-Baltic Chamber of Commerce in Estonia, Latvia and Lithuania (AHK Baltic States) with offices in Tallinn, Riga and Vilnius is part of the worldwide network of German Chambers of Commerce Abroad (AHK) and forms the largest bilateral network of companies with a current membership base of 430 companies across the three Baltic States.

Apklaustos metu vertinamas 21 faktorius, turintis lemiamą vaidmenį renkantis vietą investicijoms ir plėtrai. Nors Lietuvoje fiksuojamas beveik visų vertinimo kriterijų geresnis vertinimas, tačiau keletas tendencijų kelia nerimą.

Tuo metu, kai tokie kriterijai, kaip mokestinė našta ir viešieji finansai sulaukė palankesnio vertinimo, svarbios sritys, kaip teisinis saugumas, viešojo sektoriaus skaidrumas sulaukė blogesnio vertinimo. Ši tendencija fiksuojama ne tik Lietuvoje, tačiau ir kitos Baltijos šalyse. Šie abu indikatoriai, ypač teisinis saugumas, ir anksčiau nesulaukdavo gero vertinimo. Tai gali būti blogas ženklas investuotojams.

Darbo rinka ir kaštai - pagrindas susirūpinimui

Profesinio mokymo sistemos vertinimas darbo rinkoje yra geresnis nei ankstesniais metais, bet vis dar blogesnis nei vidutinis. Darbuotojų produktyvumo ir motyvacijos vertinimas pablogėjo. Yra ir kitų svarbių priežasčių, keliančių susirūpinimą. Darbo kaštų ir ypač kvalifikuoto personalo prieinamumo vertinimas yra blogesnis nei vidutinis.

Keletas klausimų buvo apie darbo rinką. Padėtis Lietuvoje kelia nerimą Net 4 iš 5 respondentų mano, kad kvalifikuotų darbuotojų trūkumas padidins darbo kaštus. Daugiau nei pusė apklaustųjų sutinka, kad tai neigiamai paveiks gamybos ar paslaugų sektoriaus įmones ir neleis imtis papildomų užsakymų. Beveik pusė respondentų prognozuoja numatytų investicinių planų mažinimą.

„Tolesnis darbo kaštų augimas daro neigiamą įtaką vietos patrauklumo vertinimui investicijoms. Tai reiškia, kad specialistų trūkumas yra rimtas ateities augimo apribojimas“, - teigė AHK vykdytysis direktorius Florianas Schröderis (Florian Schröder)

Nepaisant atsargių prognozių dėl tolesnio ekonomikos augimo, tikėtinas įmonių darbo kaštų augimas Baltijos šalyse išlieka labai didelis. Lietuvoje šiais metais įmonės prognozuoja darbo užmokesčio padidėjimą 8,33 proc., kuris tik šiek tiek mažesnis už ankstesnių metų lygį. „Tolesnis didelis darbo kaštų augimas kenkia vietos patrauklumui ateities investicijoms“, - pridūrė F. Schröderis.

Vis dar tarp patraukliausių

Didžioji dauguma Lietuvoje veikiančių įmonių nurodė, kad šiandien pasirinktą šalį kaip vietą investicijoms. Net 93 proc. respondentų pasisakė teigiamai, tai yra net 3 procentiniais punktais daugiau nei pernai, kas yra geriausias rezultatas Baltijos šalyse.

Apklausoje buvo paprašyta įvertinti kitų 15 Vidurio ir Rytų Europos (VRE) šalių, taip pat Kinijos, Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos ir Juodkalnijos patrauklumą. Lietuva, Lenkija, Estija, Čekija ir Latvija yra penkios svarbiausios Lietuvos įmonių investicinės šalys.

Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje (AHK) jau daugiau ne du dešimtmečius yra pirmasis kontaktas plėtojant Vokietijos – Lietuvos verslo ryšius. AHK yra vieninteliai Vokietijos užsienio prekybos rūmai, jungiantys tirs šalis: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Rūmai vienija daugiau nei 470 įmonių-narių ir teikia Vokietijos bei Baltijos šalių įmonėms puikias galimybes tinklaveikiai. AHK taip pat yra globalaus Vokietijos užsienio prekybos rūmų (AHK) tinklo, turinčio 90-yje valstybių 130 biurų, dalis.

Pirmą kartą Estija yra patraukliausia vieta investicijoms Vidurio ir Rytų Europoje (VRK) Lietuva ir Latvija taip pat yra tarp geriausių šalių, tačiau pastaraisiais metais jos rezultato nepagerino. Antrus metus iš eilės Lietuva liko septinta, o Latvija šešta.

Tarp kitose VRE šalyse veikiančių įmonių Lietuva yra viena iš patraukliausių vietų investicijoms, taip mano Latvijos, Albanijos, Estijos ir Lenkijos respondentai.

Skirtingos nuomonės dėl mokesčių reformos

Į klausimą apie 2019 mokesčių reformos įtaką šalies ekonomikai respondentai atsakė skirtingai. 38 proc. respondentų reformą vertina teigiamai, 41 proc. tiki, kad mokesčių reforma neturės teigiamos įtakos.

Apie apklausą

Nuo 2003 m. AHK vykdo apklausą apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos patrauklumą investicijoms. Tokiu būdu suvokiama situacija ir lūkesčiai aktyviai veikiančių įmonių dvišaliame versle su Vokietija. Metinis verslo aplinkos vertinimas yra laikomas svarbus nuomonių barometras apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos įmonių situaciją ir lūkesčius.

Apklausos rezultatai yra dalis tarptautinio Vokietijos užsienio prekybos rūmų (AHK) tinklo verslo aplinkos vertinimo Vidurio ir Rytų Europoje. Beveik 1700 įmonių Vidurio ir Rytų Europos šalyse išreiškia savo nuomonę apie verslo lūkesčius ir vietos investavimo sąlygas. Rezultatas atvaizduoja aktualų ir išsamų nuomonės vaizdą ir leidžia palyginti vietos kokybę Vidurio ir Rytų Europoje.

Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje (AHK) jau daugiau ne du dešimtmečius yra pirmasis kontaktas plėtojant Vokietijos – Lietuvos verslo ryšius. AHK yra vieninteliai Vokietijos užsienio prekybos rūmai, jungiantys tirs šalis: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Rūmai vienija daugiau nei 470 įmonių-narių ir teikia Vokietijos bei Baltijos šalių įmonėms puikias galimybes tinklaveikai. AHK taip pat yra globalaus Vokietijos užsienio prekybos rūmų (AHK) tinklo, turinčio 90-yje valstybių 130 biurų, dalis.

Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje (AHK) jau daugiau ne du dešimtmečius yra pirmasis kontaktas plėtojant Vokietijos – Lietuvos verslo ryšius. AHK yra vieninteliai Vokietijos užsienio prekybos rūmai, jungiantys tirs šalis: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Rūmai vienija daugiau nei 470 įmonių-narių ir teikia Vokietijos bei Baltijos šalių įmonėms puikias galimybes tinklaveikai. AHK taip pat yra globalaus Vokietijos užsienio prekybos rūmų (AHK) tinklo, turinčio 90-yje valstybių 130 biurų, dalis.